

Detaljplan för Trädgårdsstaden, etapp 5

Behovsbedömning

Undersökning om betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 6 § miljöbalken

Dnr PLAN.2024.7

Upprättad 2024-09-20

Sektor samhällsbyggnad

FÖRSLAG

Genomförandet av planförslaget bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan varför något behov av en strategisk miljöbedömning inte föreligger.

SAMLAD BEDÖMNING/STÄLLNINGSTAGANDE

Sektor samhällsbyggnad gör bedömningen att planen och dess genomförande inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken. En strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken 6 kap 3 §, innehållande en miljökonsekvensbeskrivning, behöver därför inte göras.

Den direkta eller indirekta inverkan på den omgivande miljön (natur, vatten, mark, luft mm) bedöms både enskilt eller sammantaget vara liten.

Bedömningen grundas på följande:

- Planförslaget följer både ÖP2025 och nyligen antagna ÖP2040.
- Platsens betydelse och känslighet med särskild hänsyn till naturvärden har beaktats genom att planförslaget sparar delar av naturmark med visst naturvärde (klass 3) inom de centrala/nordliga delarna av planområdet.
- Planen medför inte betydande påverkan på kulturvärden. De arkeologiska lämningar som identifieras föreslås utredas vidare (avgränsning och slutdokumentation) och därefter grävas bort.
- Planen medför inte betydande påverkan på sociala eller materiella värden
- Platsens betydelse och känslighet med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön har beaktats genom att utredningar kring bl.a. trafikbuller, skyfall samt risker med farligt gods-transporter tas fram och resultatet/åtgärdsförslag i dessa beskrivs och/eller regleras i detaljplanen.
- Gällande miljökvalitetsnormer riskerar inte att överskridas.
- Planförslaget tillgodoser nya bostäder i attraktiva och efterfrågade miljöer inom Skövde tätort med tillgång till skola och handel samt med goda kollektivtrafikförbindelser med stadens centrum.

BEHOVSBEDÖMNING AV PLANER

Kommunen ska enligt miljöbalken genomföra en undersökning för alla detaljplaner som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Vid kommunens ställningstagande till om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan görs en undersökning. Om undersökningen visar på en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras och resultatet redovisas i form av en miljökonsekvensbeskrivning.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av friliggande hus, radhus samt lägre flerbostadshus.

Detaljplanen föreslår en 5:e etapp av stadsdelen Trädgårdsstaden och möjliggör totalt ca 225 bostäder i form av en småskalig blandad bostadsbebyggelse. Förslaget utgår ifrån tidigare fastlagda trädgårdsstadskriterier och har huvudsakligen formats utifrån befintlig bostadsbebyggelse, de naturvärden som finns inom planområdet samt närheten till väg 200 (Törebodavägen) i norr. Etapp 5 kommer huvudsakligen angöras via en tillfart från Nohlagavägen i öster samt via två tillfarter från Gamla Törebodavägen i söder.

Läge och preliminär avgränsning planområdet

PLATSEN

Området för etapp 5 är beläget i nordöstra delen av Skövde och gränsar i öster till Nollhagavägen, i söder till Gamla Törebodavägen (etapp 3) och i norr till Törebodavägen (väg 200). Området som är 15 ha stort berör till ca 90% den kommunala fastigheten Skövde 5:74. Därutöver de privata fastigheterna Skövde 5:82, Skövde 5:83, Skövde 5:120 samt Skövde 5:75.

Området utgörs i de norra och östligaste delarna av skog och resterande delar av åkermark (vallodling) samt av fyra privata bostadstomter.

Översiktsplan 2025 / 2040

I både ÖP 2025 och i den nyligen antagna ÖP 2040 (2024-09-09) utpekas planområdet som område för bostäder som föreslås bygga vidare på Trädgårdsstadens gestaltningsprinciper om terränganpassat kvartersmönster med trädplanterade huvudgator och tydlig gräns mellan privata och offentliga platser.

Riksintressen

Planområdet berör riksintresse för Totalförsvaret, s.k. MSA-område.

Naturvärden

Planområdet berörs inte av Natura 2000-områden eller naturreservat och inte heller av naturvårdsprogram.

En naturinventering av området genomfördes i juni 2023. Denna identifierade tre naturvärdesbiotoper - diken med omgivande sumpskog - inom den norra delen av skogsområdet. Två av dessa bedöms tillhöra naturvärdesklass 3 - påtagligt naturvärde och en naturvärdesklass 4 - visst naturvärde. Naturinventeringen redovisar även ett knappt 20-tal värdeelement och värdearter, flertalet inom de norra delarna av skogsområdet närmast väg 200 där till redovisas ett odlingsröse i anslutning till åkermarken som har ett generellt biotopskydd.

Vatten

Området ingår i ett delavrinningsområde för Ösan och avvattnas huvudsakligen via diken norrut mot/ under väg 200. Befintliga bostadsfastigheter har enskilda dagvattenanläggningar.

Mark

Berggrunden består av granit och jordarterna av glacial grovsilt-finsand och mindre delar av glacial lera. En geoteknisk utredning har beställts. En förhandskopia på denna visar bl.a. att släntstabiliteten inom området är tillfredsställande och att grundvattnet är högt i en mätpunkt. Kompletterande mätpunkter för grundvattnet har beställts och utredningen ska kompletteras med dessa.

Ca 4 ha av marken utgörs av jordbruksmark som är utarrenderad för vallodling. I ÖP 2040 är marken utpekad som *jordbruksmark som berörs vid ny byggnation*. Jordbruksmarken ligger i centralortens utbyggnadsriktning och bedöms i ÖP 2040 som strategiskt viktig för kommunens fortsatta tillväxt och utveckling ur ett hållbarhetsperspektiv.

Det finns inga indikationer på att marken är förorenad.

Luft

Det finns inga indikationer om förorenad luft eller att det förekommer lukter som kan innebära obehag i området.

Kulturmiljö

En arkeologisk utredning har genomförts under mars 2024 enligt länsstyrelsens beslut. Undersökningen resulterade i tre funna nya fornlämningar i form av ett boplatssområde (L2024:940) och två solitära härdar (L2024:942 och L2024:943). I övrigt framkom inget av arkeologiskt eller kulturhistoriskt intresse. Utredningens slutsats är att om det inte går att bevara de nyupptäckta fornlämningarna med ett tillhörande skyddsområde är det nödvändigt med ytterligare arkeologiska undersökningar av fornlämningarna.

Risk och hälsa

Området gränsar till väg 200 som idag trafikeras av knappt 5000 fordon/dygn (ÅDT) och är i ÖP 2040 utpekad som sekundär väg för transporter av farligt gods med rekommenderat bebyggelsefri zon om 30 meter.

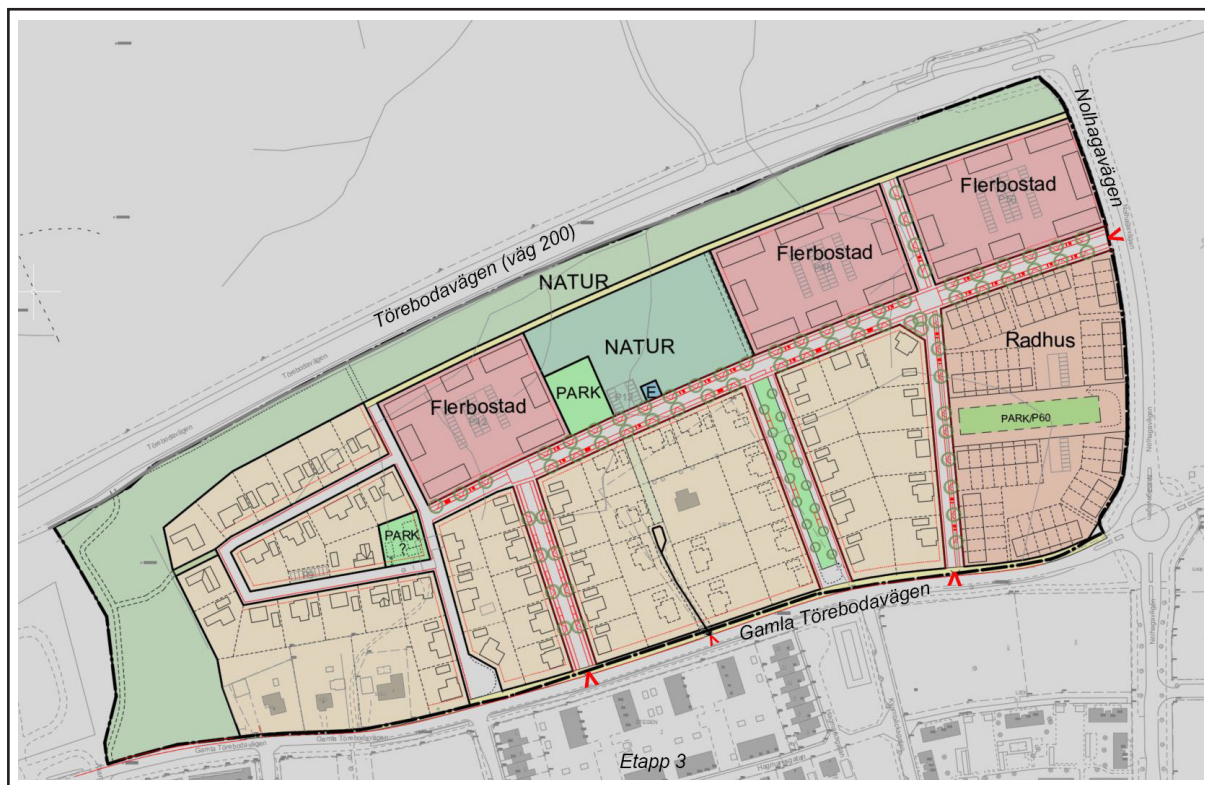
Enligt Skövde kommuns skyfallskartering så riskerar de norra låglänta delarna av området att översvämmas vid ett skyfall.

Sociala värden

Området innehåller 4 privata bostadsfastigheter, därutöver åkermark och skogsmark. Skogsmarken bedöms inte ha något större värde som rekreationsskog, som mötesplats och ingår i något vandringsstråk eller liknande.

PLANEN

Planförslaget följer inriktningen i ÖP 2025 / ÖP 2040 och bygger vidare på Trädgårdsstadens gestaltungsprinciper om terränganpassat kvartersmönster med trädplanterade huvudgator och tydlig gräns mellan privata och offentliga platser.

Planskiss, sept 2024

Planskissen innehåller ca 225 bostäder, fördelat på 55 friliggande hus, 50 bostäder i radhus och ca 120 lägenheter i två-vånings flerbostadshus.

Området angörs huvudsakligen via en tillfart från Nolhagavägen i öster samt via två tillfarter från Gamla Törebodavägen i söder. Därtill föreslås befintlig väg till Skövde 5:75 (Häggatorp) fortsatt kunna fungera som tillfart till ett mindre kvarter för friliggande hus. Gatorna inom området kommer utgöras av en genomgående dubbelsidigt trädplanterad huvudgata, en enkelsidigt trädplanterad gata bl.a. vid radhuskvarteren, en parkgata samt i väster kvartersgator utan trädplanteringar. Gatutyperna följer tidigare valda typer för Trädgårdsstaden. Ny separat gång- och cykelbana planeras längs Gamla Törebodavägens norra sida.

Ett större kvarter med natur/parkmark sparas mellan två av flerbostadskvarteren i norr med syftena att vara etappens "vilda" natur, bevara delar av den sumpskog som bedömts ha naturvärden samt kunna hjälpa till att hantera dagvattenfördröjning och rening.

Närmast väg 200 sparas en drygt 30 meter bred zon med naturmark som ger förutsättningar att hantera trafikbuller, risker med farligt godstransporter på väg 200 samt utgöra område för skyfallshantering.

PÅVERKAN

Riksintressen

Planförslaget bedöms inte ha någon negativ påverkan på riksintresset för Totalförsvaret, s.k. MSA-område, då ingen bebyggelse planeras överskrida 20 meters höjd.

Naturvärden

Ett av de två naturvärdesbiotoperna med påtagligt naturvärde (klass 3) inryms i sin helhet inom planförslagets naturmark. Det är det naturvärdesobjektet som även innehåller flest av de identifierade värdeelementen och värdearterna. För de andra två naturvärdesbiotoperna kommer delar av dessa att ingå i naturmarken längs väg 200. Odlingsröset hamnar inom kvartersmark för planerad bebyggelse och föreslås tas bort/flyttas.

Vatten

En dagvatten och skyfallsutredning är beställd. En förhandskopia på denna visar att dagvattenhantering (fördröjning/rening) kan ske inom den i förslaget sparade naturmarken i norra delen av området, ev. i kombination med dagvattenfördröjning i några gator. En preliminär bedömning görs också att dagvattenreningen inom området inte medför att MKN för vatten negativt kommer påverka recipienten Ösan.

Hela området kommer ingå i nytt verksamhetsområde för VA och dagvatten, vilket innebär att även de befintliga bostadsfastigheterna inom området kommer anslutas till det kommunala ledningsnätet.

Mark

Förhandskopian på den geotekniska utredningen visar på att marken är lämplig för den föreslagna nya markanvändningen. Kompletterande grundvattenmätningar ska göras under hösten.

Åkermarken som är på ca 4 ha är huvudsakligen uppdelad på två fält om ca 2 ha vardera. Motiv för att ta jordbruksmarken i anspråk (enligt 3 kap. 4 § MB) för ny markanvändning ska redovisas i planbeskrivningen.

Luft

Planförslaget innebär inte att MKN för Luft riskerar att överskridas.

Kulturmiljö

Planförslaget påverkar de identifierade nya fornlämningarna. De arkeologiska lämningar föreslås därför utredas vidare (avgränsning och slutdokumentation) och därefter grävas bort.

Risk och hälsa

En trafik- och bullerutredning är beställd som utifrån olika scenarier för utvecklingen av i ÖP 2040 näraliggande framtida områden (bl.a. Stadsskogen och Locketorp) kommer beskriva trafikutveckling och trafikbuller på väg 200 gentemot planområdet för år 2045. Resultatet av utredningen ska presenteras i planhandlingar och ev. behov av bulleråtgärder ska beskrivas och ev. regleras i detaljplanen. Hela utredningen kommer utgöra en bilaga till planhandlingarna.

En riskutredning med avseende på farligt godstransporter på väg 200 ska upprättas. Resultatet av denna ska redovisas i planbeskrivningen och ev. skyddsåtgärder beskrivas och ev. regleras i detaljplanen. Hela utredningen kommer utgöra en bilaga till planhandlingarna. Naturmarken närmast väg 200 föreslås utgöra en bebyggelsefri zon med en bredd som överstiger 30 meter.

En dagvatten och skyfallsutredning är beställd. En förhandskopia på denna visar att naturområdet närmast väg 200 som är områdets lågpunkt har möjligheter att fungera som skydd vid översvämningar.

Planhandlingarna kommer beskriva hur detta kan fungera och vid behov kommer det regleras med planbestämmelser. Hela utredningen kommer utgöra en bilaga till planhandlingarna.

Sociala värden

Omvandlingen till nytt bostadsområde ingående i Trädgårdsstaden skapar förutsättningar för ökade sociala värden som exempelvis nya mötesplatser. Förslaget tillgodoser nya bostäder i attraktiva och efterfrågade miljöer inom Skövde tätort med tillgång till skola och handel samt med goda kollektivtrafikförbindelser med stadens centrum.

SAMRÅD MED LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen har informerats om ärendet vid ett kommunsamråd 2023-09-21 då det presenterades en tidig skiss och behovet av utredningar mm. Ett preliminärt antagande var redan då från sektor samhällsbyggnad och länsstyrelsen att planförslaget inte bedömdes medföra någon risk för betydande miljöpåverkan.

Samråd kring denna behovsbedömningen ska ske med Länsstyrelsen i Västra Götaland innan samrådshandlingar skickas ut.

Sektor samhällsbyggnad 2024-09-20

Johanna Eriksson

Planchef

Ingemar Frid

Planarkitekt

Skövde kommun
Ingemar.Frid@skovde.se

Undersökningssamråd tillhörande förslag till detaljplan för Trädgårdsstaden, etapp 5, i Skövde kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2024-09-20 för samråd 6 kap. 6 § miljöbalken

Om ärendet

Kommunen har begärt undersökningssamråd med Länsstyrelsen om föreslagen detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsens bedömning

Kommunen bedömer att genomförandet av förslaget inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen bedömer dock att betydande miljöpåverkan, orsakat av planens genomförande, inte går att utesluta. Detta behöver utredas vidare.

Om det vidare arbetet visar att betydande miljöpåverkan kan antas så ska kommunen ta fram en miljökonsekvensbeskrivning, och hålla ett avgränsningssamråd med Länsstyrelsen om miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och detaljeringsgrad.

Motivering

5§ 7. MBF (2017:966) : Riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter
Utifrån hur Länsstyrelsen tolkar underlaget så är skyddavståndet cirka 30 meter. Med ett så pass kort skyddsavstånd och ett så pass stort bostadsområde så är vår bedömning att betydande miljöpåverkan ej kan uteslutas. Visserligen är den intilliggande farligt gods-leden sekundär, men å andra sidan ansluter denna väg till den före detta flygplatsen i nordost, som har en relativt nyligen antagen

detaljplan som tillåter storskalig kemikalieanläggning (Seveso). Det är alltså inte otänkbart att farligt godstrafiken på den aktuella vägen blir omfattande, vilket i så fall skulle kunna göra risknivån hög. Med den information vi har kan vi således inte utesluta betydande miljöpåverkan.

5§ punkt 7. MBF (2017:966): Det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen

Utifrån det underlag som presenterats i samband med undersökningssamrådet har Länsstyrelsen gjort bedömningen att betydande miljöpåverkan på grund av genomförande av planen inte går att utesluta.

Ett genomförande enligt förslaget kan innebära dagvattenutsläpp som påverkar vattenförekomsten Ösan - Frösve till Skövde, WA21654150 möjlighet att uppnå målet om god ekologisk och kemisk status.

Kommunen avser att ta fram en dagvattenutredning till samrådsskedet där fördröjning och rening av dagvatten från planområdet kommer att beskrivas och bedömas.

Till samrådsskedet behöver kommunen redogöra för hur dagvatten fördröjs och renas innan det når recipient (mottagare av vattnet). Utsläppspunkt och beskrivning av recipientens värden och eventuella vattenanläggningar som kan påverkas (exempelvis vägtrummor) behöver redovisas. I närheten av planområdet finns vattenförekomsten Ösan - Frösve till Skövde samt Mellomkvarnsbäcken.

Om dagvattnet från området når denna vattenförekomst, behöver kommunen bedöma hur planen påverkar Ösans möjlighet att uppnå god kemisk och ekologisk status enligt vattendirektivet. Denna bedömning behöver ta hänsyn till vattenförekomstens statusklassning och mål samt till relevanta påverkanskällor och åtgärdsbehov.

Övriga synpunkter inför kommande planarbete

Länsstyrelsen vill lyfta följande frågor som inte bedömts innebära en risk för betydande miljöpåverkan men som bör beaktas och vid behov utredas inom ramen för fortsatt planarbete.

Buller

Kommunen planerar att göra bullerutredning och ge förslag på eventuella åtgärder som behövs. I bullerutredningen ska olika scenarier beskrivas beroende på utvecklingen i Stadsskogen och Locketorp. Det finns ingen specifikation av vilka industrier som planeras kring verksamhetsområdet vid Locketorp varför ett av bullerscenarierna bör beskriva bullerpåverkan från en transportintensiv verksamhet med tung trafik under hela dygnet. Den sammanlagda bullerpåverkan från de vägar (inte bara väg 200) som omger planområdet bör redovisas i bullerutredningen med prognosåret 2045.

Fridlysta arter

Till samrådsskedet behöver kommunen redogöra för hur de tänker hantera de fridlysta arterna som påträffats i området.

Det behöver framgå i underlaget om lokalen med grönvit nattviol i NB 02 kommer att kunna vara kvar i naturmarken eller hur kommunen annars har tänkt förhålla sig till växtlokalen. Grönvit nattviol är fridlyst enligt 8 § artskyddsförordningen. Det är förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna samt att ta bort eller skada frön eller andra delar.

I NB 03 och NB 04 har vanlig groda påträffats. Den är fridlyst enligt 6 § artskyddsförordningen. Det är förbjudet att 1. döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och 2. ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

Revlummer är fridlyst enligt 9 § artskyddsförordningen. Det är förbjudet att 1. gräva eller dra upp exemplar av växter med rötterna, och 2. plocka eller på annat sätt samla in exemplar av växter för försäljning eller andra kommersiella ändamål.

Invasiva arter

I kommande samrådshandlingarna bör kommunen redogöra för hanteringen av planområdets invasiva arter (kanadensiskt gullris och blomsterlupin).

Biotopskydd

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen om att en flytt av odlingsröset kräver dispens från biotopskyddsbestämmelserna vilken söks hos länsstyrelsen. Dispensansökan bör skickas in i god tid innan planen antas. Kommunen behöver bedöma och redovisa om huruvida även stenmurarna omfattas generellt biotopskydd.

Kulturvärden

Kommunen bör utreda möjligheterna att med hänsyn till äldre bebyggelse i området och förhållandet till Gamla Töreboda-vägen införliva platsens kulturhistoriska fysiska spår och strukturer i planen. Även platsnamn kan vara pedagogiska verktyg.

Arkeologi

Arkeologiska åtgärder krävs för de 3 fornlämningar som påträffats under arkeologisk utredning. Ansökan om tillstånd till ingrepp i fornlämning skickas till Länsstyrelsen i god tid.

Dagvattenhantering

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver ta ett helhetsansvar för hur dagvattnet hanteras, både när det gäller att anlägga och underhålla system för dagvatten. Detta ska göras i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer för hållbar dagvattenhantering. Regeringen har fastställt två mål för hållbar hantering av dagvatten. Syftet med dessa är att minska påverkan från dagvatten på omgivande miljö och uppfylla kraven i exempelvis EU vattendirektiv (2000/60/EG). Hållbar hantering innebär att man förebygger problem med dagvatten, renar förorenat vatten, stärker ekosystem i städer och anpassar till ett förändrat klimat.

Diken

Inom planområdet förekommer diken. Igenläggning av diken är en vattenverksamhet som kan behöva anmälas till Länsstyrelsen.

Enskilda brunnar

Inom planområdet och i direkt anslutning förekommer enskilda brunnar. Kommunen behöver bedöma hur dessa påverkas av ett genomförande av planen.

De som medverkat i beslutet

Företrädare för Miljöskydds-, Vatten-, Natur-, Landsbygds- och Samhällsavdelningen har bidragit till beredningen av detta yttrande. Detta yttrande har beslutats av planhandläggare Siri Himmelman.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Länsstyrelsen/

Miljöskyddsavdelningen, Carina Nyhammer

Vattenavdelningen, Katarina Sobis

Naturavdelningen, Martin Svensson

Landsbygdsavdelningen, Jannicke Hellberg

Samhällsavdelningen, Enheten för samhällsskydd och beredskap

Samhällsavdelningen, Kulturmiljöenheten, Madeleine Elisabethsdotter Sjölander